1.1 Tevhid

İslam, tevhidî yani bütüncül bir evren anlayışına sahiptir. Tevhid, İslam toplumunun ilim, sanat, düşünce ve sosyal hayatının her alanında etkili olmuştur. İslamiyet'te Allah (c.c.) her şeyin yaratıcısı ve sahibidir.

İnsan fıtratı tevhidi kavrayabilecek ve hayata uygulayabilecek kabiliyettedir. Müslümanlar Allah'ın (c.c.) varlığını ve tekliğini hayatlarının her aşamasında fark ettirecek şekilde hareket ederler. Eserlerini bu anlayışla ortaya koyarlar. Allah'ın (c.c.) güzel olduğuna, bu güzelliğin kainatta tecelli ettiğine inanır ve yaratılmışlarda güzelliği ararlar.

Hüsn-i Hat Lafzatullah, Allah (c.c.) yazısı.

Tevhid anlayışının Müslümanların hayatına etkilerinden bazıları şu şekilde sıralanabilir:

- *Şirkin reddedilmesi*
- *Her işte yalnızca Allah'ın (c.c.) rızasının gözetilmesi*
- *Kâbe örneğinde olduğu gibi şehrin merkezinde mescidin bulunması*
- *Hayata bakışta din, dünya ve ahiret ayrımının olmaması*

- *Ezanın yeryüzünde tevhidin sembolü olarak yankılanması*
- *Mimari eserlerde kubbenin merkezde bulunması ve ihtişamın Allah'ın (c.c.) tekliğini hatırlatacak şekilde dinî mimariye ait eserlerde gösterilmesi*
- *Sanat eserlerinin Allah'ın (c.c.) birliğine aykırı unsurlar içermemesi*

BİLGİ NOTU

Sözlükte "tevhid"; birleme, bir şeyin bir olduğuna karar verme, tek kılma anlamlarına gelir. Terim olarak ise "Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed onun resulüdür." anlamına gelen "La ilahe illallah, Muhammedün resulullah" cümlesine kalp ile inanıp cümleyi dil ile söylemek demektir.

Komisyon, Dinî Terimler Sözlüğü (DTS), s. 365-366.

Tevhid; Allah'ın (c.c.) zâtında, sıfatlarında, mâbud oluşunda bir ve tek olduğunu zihin ve kalp yoluyla kabul etme anlamında olan bir terimdir. Tevhid'in karşıtı şirktir.

Mevlüt Özler, "Tevhid," DİA, C 41, s. 18-20.

Tevhid İslam toplumlarının yönlendirici gücüdür. Peygamberler tevhid mücadelesinin öncüsüdür. Hak olanı yüceltme, batıl olanı ortadan kaldırma amacıyla yapılan her türlü gayret, tevhid mücadelesini ifade eder. İslam Kültür ve Medeniyeti, tevhidi esas alan yeni bir toplum inşa etme sürecinde ortaya çıkmıştır.[1] **"De ki: "Hak geldi, batıl yok oldu. Şüphesiz batıl, yok olmaya mahkumdur."**[2]

İslam, hürriyeti tüm varlıklar için gerekli görür.

1 İsmail Lütfi Çakan, N. Mehmed Solmaz, Kur'an-ı Kerim'e Göre Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi, s. 2.
2 İsra suresi, 81. ayet.
3 Kehf suresi, 29. ayet.